

Arrivé !

H

Franz Holß (1906-1957): een vergeten kunstenaarOmar Van Hoeylandt, Amsab-ISG

Een tweetal jaar geleden verraste Dick de Winter het publiek met zijn publicatie *Franz Holß, kunstenaar op de vlucht voor Hitler*⁽¹⁾. Een indrukwekkend boek over leven en werk van één onbekend kunstenaar; een begaafd tekenaar en lino-snijder die zijn talent in dienst stelde van de sociale strijd. Hij keerde zich, zonder compromis, tegen kapitalisme, fascisme en stalinisme en hekelde de politiek van de sociaal-democraten. Het is vreemd dat binnen het milieu van adepten en bewonderaars van Frans Masereel en Wilchar, Frans Holß (pseudoniem voor Franz Wilhelm Meyer) volstrekt onbekend is. Vreemd omdat Franz Holß van 1934 tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog (mei 1940) in Antwerpen verbleef en met de hulp van Henri Mandel, vader van Ernest, verder bleef werken aan zijn politiek vlijmscherpe lino's. Heel vreemd omdat Holß in onze eigenste collectie periodieken 'overtuigend aanwezig is' met talrijke illustraties in *Spartacus: organe de la Ligue Communiste Internationaliste (Trotskyste) en Belgique*, voortgezet als *La Lutte Ouvrière: organe du Parti Socialiste Révolutionnaire adhérent au Centre pour la 4e Internationale* en in *L'Action Socialiste Révolutionnaire*.

"Sommige mensen krijgen pas naam na hun dood", schreef Chantal De Smet destijds over Frans Masereel.⁽²⁾ Ook dát werd Franz Holß niet gegeven.

Franz Wilhelm Meyer werd op 2 mei 1906 geboren in het Duitse Gelsenkirchen in het hart van het Ruhrgebied. Zijn vader Karel erkende al vroeg het aangeboren tekentalent van zijn zoon en moedigde hem aan dit verder te ontwikkelen. Er waren ook veel boeken in het ouderlijk huis. Vader Meyer was boekbinder en bibliothecaris van de

*Karikatuur van Paul-Henri Spaak door Franz Holß in La Lutte Ouvrière, 21 mei 1938
(D. De Winter, Franz Holß, kunstenaar op de vlucht voor Hitler)*